

27. LEEDI mõis (Ledis). Rüütlimõis.

Sadala k/n, Sadala kolhoos (Laiuse kihelkond).

Peahoone hävinud, kohta tähistab kelder. Oli väiksem puithoone. Valitsejamaja, mida ilmselt juba enne revolutsiooni (peale peahoone põlemist) kasutati peahoonena, on väiksem ühekordne puithoone, mis lakas, hoone otstel omas lakatube. Hoone kaetud laas tukattega viilkatusega, mille ühel otsafassaadil viimane sarika penn dekoratiivselt avatud. Seinad vooderdatud rõhtsa laudvoodriga, mille kinnituseks kasutatud ka sepanaelu. Aknad väiksed, laiade piirdelaudadega, lakapealset valgustab aia küljel segmentaken. Hoone esiküljele ehitatud suurem kinnine, klaasitud rõdu, üht otsafassaadi liigendavad madalad viilkatused keldriuste kohal. Ehitus päritolult ebamäärane: võib olla tegu XIX saj. I poole ehitusega, mida rekonstrueeritud sajandi lõpus. Hoone rahuldavas seisundis, kasutatakse elamuna.

Kõrvalhooneid alles üksikud, nagu ait (?), mis ehitatud kaasaajal saekaatriks ning tall - pikem maakivihoone poolkelpkatusega. Kivide vahed müüritud krohvi ja ilmestatud kivikildudega. On XIX saj. keskelt pärinev ehitus.

Park on väike (kuni 1 ha), algsest ilmselt vähe säilinud. Omas väikese ringteega esiväljaku, kuhu suundusid kaks pikka lehtpuudega ääristatud teed. Peahoone taga asus tiigiga väike regulaarne aed. Tammede ja saarte kõrval mõni hobukastan ja lehis. Park valdavalt hävinud.

Külastatud viimati 1968.a., pildistatud 1965.a.

Leedi mõis.
Peehoone esikülg.